

פרשת ניצבים - דרשה לקבלת-שבת בציפורי

משה - המנהיג של עם ישראל - עומד מול העם רגע לפני הכניסה לארץ המובטחת ועורך מין "שיחת סיכום" (שיחה שאורכת מספר פרשות). שיחה על מי אתה עם ישראל, מאין באת ולאן אתה הולך, ולמה אתה מחוייב - בין אדם לחברו, בין אדם לארצו ובין אדם לאלוהיו. בתום הפרשה הזו משה מגלה לעם שהוא לא ממשיך איתם הלאה אל תוך הארץ המובטחת, אל מימוש ההבטחה, אלא הוא נפרד מהם כאן ומעביר את כתר המנהיגות ליהושע. אם היינו רואים את הסצנה הזו בסרט, זה היה לבטח הרגע הדרמטי ביותר בסרט - עם קלזאפ על פניו חרושי הקמטים של משה ועל עיניו החכמות שמביטות אל המון האנשים שהיה עבורם מנהיג אבסולוטי והם היו עבורו כל משמעות חייו. ואז עיניו היו עוברות מביטות ממעל אל הארץ המובטחת, אשר לעולם לא יכנס אליה. זהו רגע מאד מאד עצוב - גם למשה, גם להמוני האנשים שהלכו אתו וגם לנו הצופים.

אז מדוע משה - המנהיג - שעבר דרך כל כך ארוכה עם העם הזה - הוליד את עדר העבדים לעם והתמסר כולו להובלת העם אל ארץ אבותיו במשך 40 שנה - איך זה שהוא נותר לבד מאחור וצופה בהבטחה שלעולם כבר לא יממש והעם יממש בלעדיו??? **למה אלוהים עושה דבר שכזה?** הסיפור המקראי שכולנו מכירים מספר על כך שאלוהים מעניש את משה על כך שלא האמין שמהסלע יצאו מים. אבל עדיין - אלוהים יכול היה להעניש בדרך קצת פחות כואבת מלשמוט מתחת לרגליו של משה את מימוש משמעות חייו.

אני רוצה להציע הסבר למהלך הזה של אלוהים ולקשור אותו לראש השנה שבפתח: ברמה האישית - משה היה מנהיג שאין שני לו בכך שהצליח לגבש עם מאסופה של עבדים ולעצב את זהותו הרוחנית. לא במקרה זה קרה במדבר - במקום שלא קרה הרבה בחוץ כדי לאפשר לתהליכים הפנימיים להתקדם. היו למשה איכויות שמתאימות לרץ של ריצות ארוכות: יכולת להבין התפתחות תהליכית ולבנות את המשימה באופן הדרגתי בהרבה אורך רוח ונשימה. אבל עם הכניסה לארץ המשימה השתנתה והיה צורך באיכויות הנהגה אחרות: איכויות אסטרטגיות צבאיות. היה צורך במנהיג שיודע לרוץ ריצות קצרות, שיודע לכבוש ולייצר מציאות חדשה בין לילה. ומשה לא היה כזה.

אלוהים ידע זאת, ולכן אילץ אותו להיפרד מהעם ערב הכניסה לארץ. הוא ידע שלשחרר את שרביט הנהגה לטובת צעירים אחרים ברוחם ממנו - יהיה לו קשה מאד ויגבה ממנו מחיר רגשי עצום. והוא ידע גם שאסור לו להשאיר את משה מנהיג כי הכשלון מובטח (כנראה). אלוהים עושה עמו מעשה חסד, מונע ממנו את משבר חייו, בכך שמאלץ אותו להישאר מאחור.

ברמה הלאומית - העם מתרגל משהו חשוב מאד בחיים: ההבנה שכדי להתחיל משהו חדש צריך להיפרד ממה שקודם בתוכו. אנחנו לומדים, והרי אנחנו העם, שכדי שנוכל להתמסר למשהו חדש צריך להפרד ממה שקודם בתוכו, גם אם זה מאד קוּבאב, משהו ששרת אותנו מאד בעבר והיה מאד משמעותי עבורנו, אבל אין לנו צורך אמיתי בו עוד ובעצם הוא מעכב אותנו מלהתחדש.

ופה גם הקשר לראה"ש: שווה לנו לחשוב אולי מה אני רוצה לשחרר, ממה אני צריכה להיפרד, כדי לאפשר למשהו חדש לקרות באמת.

ואני רוצה לסיים בברכה מקסימה שסוגרת את הפרשה, ברכה שמשה מצווה לעם: החיים והמות נתתי לפניך, הברכה והקללה, ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך.

שבת שלום ושנה טובה!